



Lietuvos Respublikos kultūros
ministerijos 2006 – 2011 m.
organizuotos skaitymo skatinimo
programos vertinimo tyrimas

užsakovas:



LIETUVOS
RESPUBLIKOS
KULTŪROS
MINISTERIJA

vykdytojas: spinter tyrimai

BŪDAS ŽINOTI



metodologija

Tyrimo metodologija

Viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė "Spinter tyrimai" 2011 metų rugsėjo 30 - spalio 20 dienomis atliko Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2006 – 2011 m. organizuotos skaitymo skatinimo programos projektų vykdytojų tyrimą.

❑ Tyrimo tikslas

Įvertinti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2006 – 2011 m. organizuotą skaitymo skatinimo programą.

❑ Tyrimo metodas

Apklausa – *telefoninis interviu (CATI)*, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną. Telefoninį interviu atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

❑ Tikslinė grupė

Juridiniai asmenys, dirbantys kultūros ir švietimo srityse, gavę finansavimą skaitymo skatinimo projektams vykdyti.

❑ Tyrimo imtis

Tyrimo metu buvo apklausti 88 respondentai: 15 mokyklų, 52 bibliotekų ir 21 kitų įstaigų atstovų.

❑ Atranka

Tyrimo metu naudotas *tikslinės* atrankos metodas.

❑ Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą.

Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

Statistinė paklaida

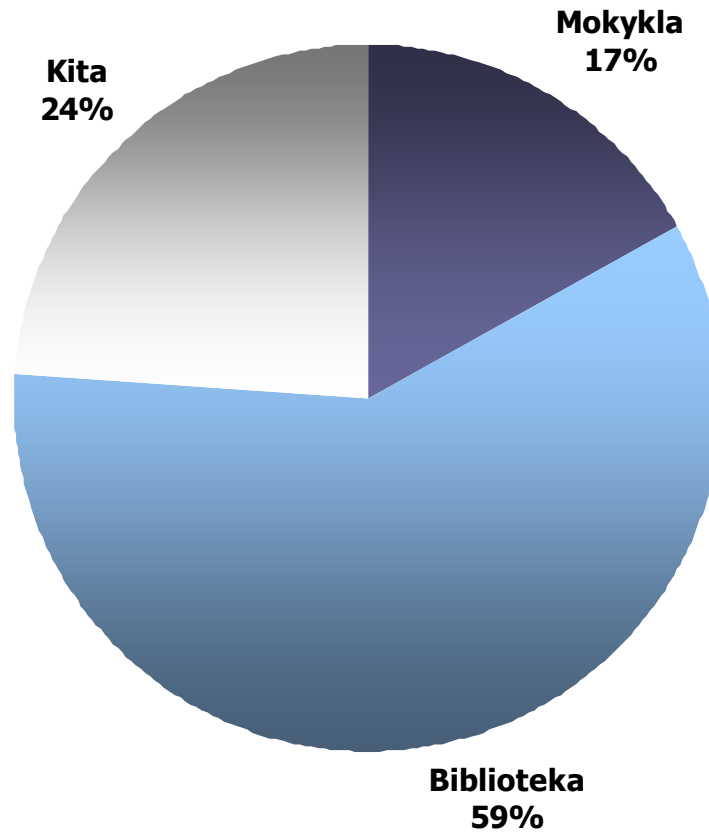
Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: Jeigu apklausus 88 respondentus gavome, kad 42,0 proc. apklaustųjų nurodė, jog Kultūros ministerijos 2006 metais pradėtą ir 2011 besibaigiančią Skaitymo skatinimo programą vertina labai teigiamai, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 31,7 ir 52,3 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	3	5	10	15	20	25	30	40	50
	97	95	90	85	80	75	70	60	50
N									
30	6.1	7.8	10.7	12.8	14.3	15.5	16.4	17.5	17.9
50	4.7	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.6	13.9
100	3.3	4.3	5.6	7.0	7.8	8.5	9.0	9.6	9.8

Respondentų atstovaujamos įstaigos (%)

N=88

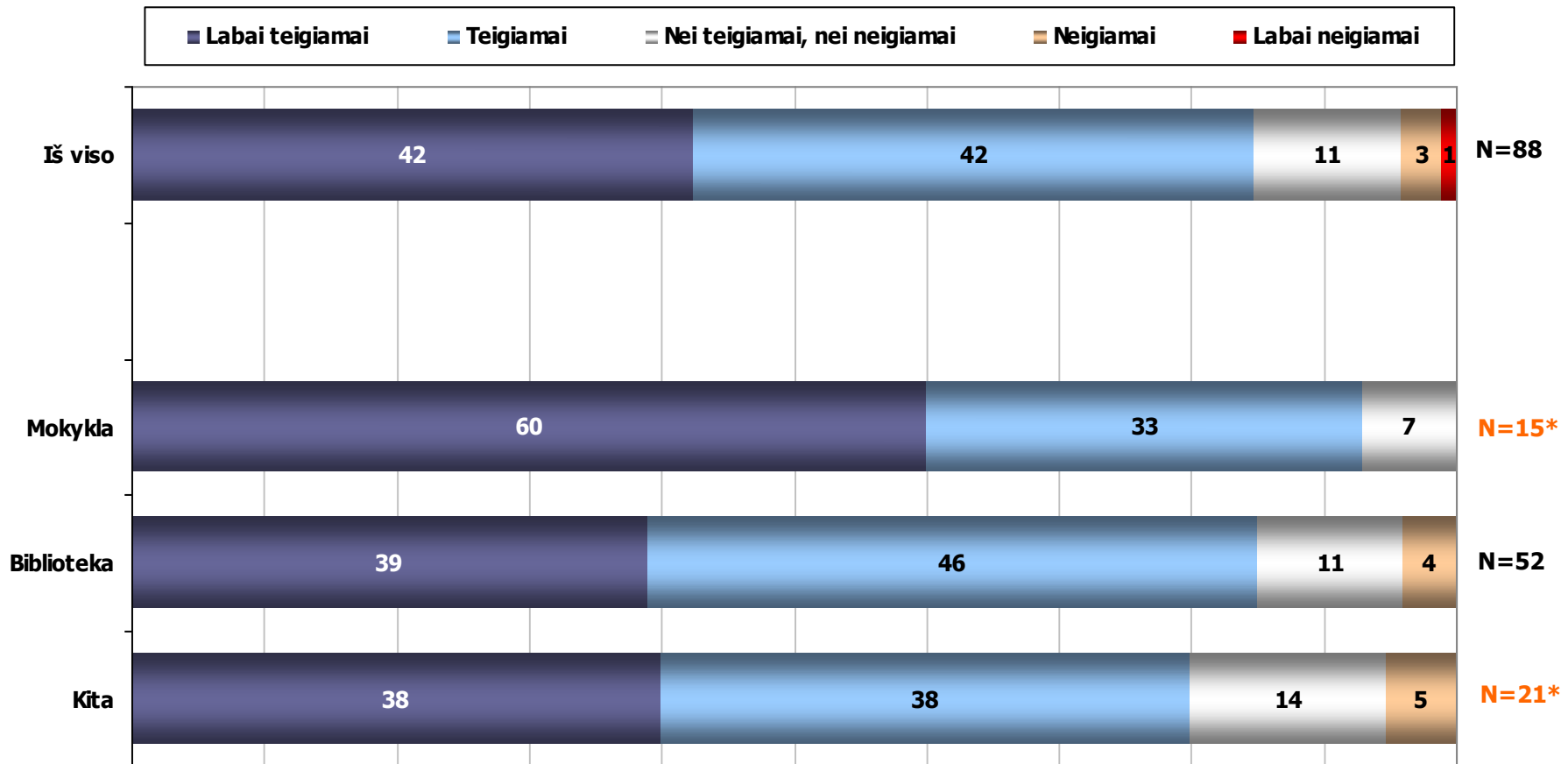




tyrimo rezultatai

Programos vertinimas (%)

Kaip vertinate Kultūros ministerijos 2006 metais pradėtą ir 2011 besibaigiančią Skaitymo skatinimo programą?



Vertinimo priežastys

Kodėl taip vertinate?

N=88

Teigiami komentarai

Daug nuveikta skatinant skaitymą ir šviečiant žmones	34%
Reikia skatinti jaunimą skaityti	19%
Skaitymas labai svarbus visiems	14%
Praplėsti resursai	11%
Programa patiko, davė naudos	8%
Būtina didinti skaitymo svarbą	7%
Tai – būdas tobulėti darbuotojams, skaitytojams	7%
Kiekviena veikla yra skatintina	6%
Paskatino bibliotekas toliau veikti šia linkme	3%
Prasiplėtė galimybės dalyvauti tokiuose projektuose	2%
Internetinė svetainė pagerino nuošalių vietovių informavimą	2%
Parodytas valstybės dėmesys skaitymo svarbai	1%
Galėjo užsiimti kita veikla	1%

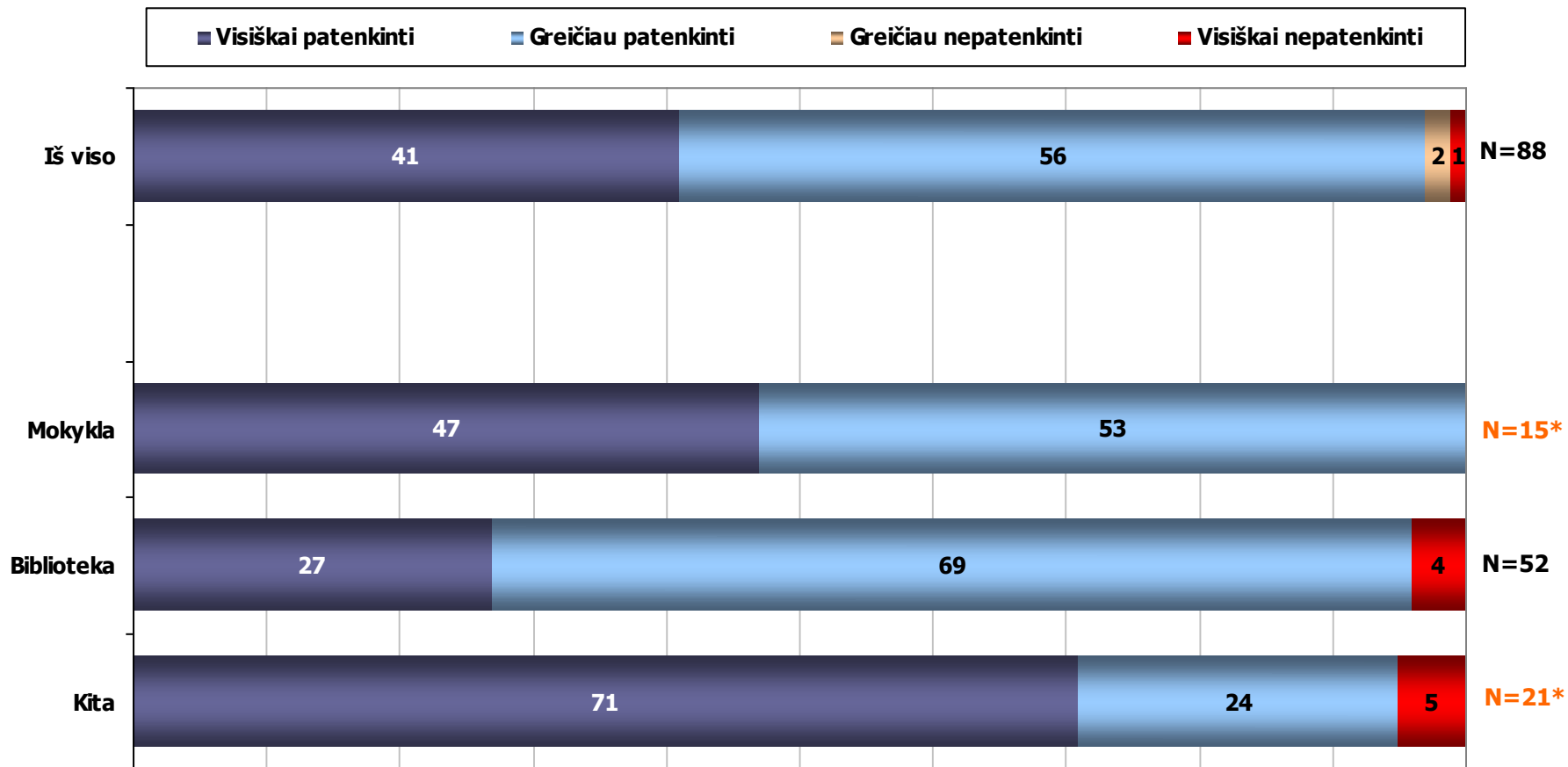
Neigiami komentarai

Abejoja lėšų panaudojimo efektyvumu	6%
Nebuvo pakankamo finansavimo	6%
Abejoja programos nauda	3%
Informacijos trūkumas	2%
Per didelė programų ir projektų pasiūla	1%

**Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100%*

Pasitenkinimas projekto sėkme (%)

Ar apskritai esate patenkinti Jūsų institucijos vykdyto projekto/ projektų sėkme?



Pasitenkinimo priežastys

Kodėl taip vertinate?

N=88

Teigiami komentarai

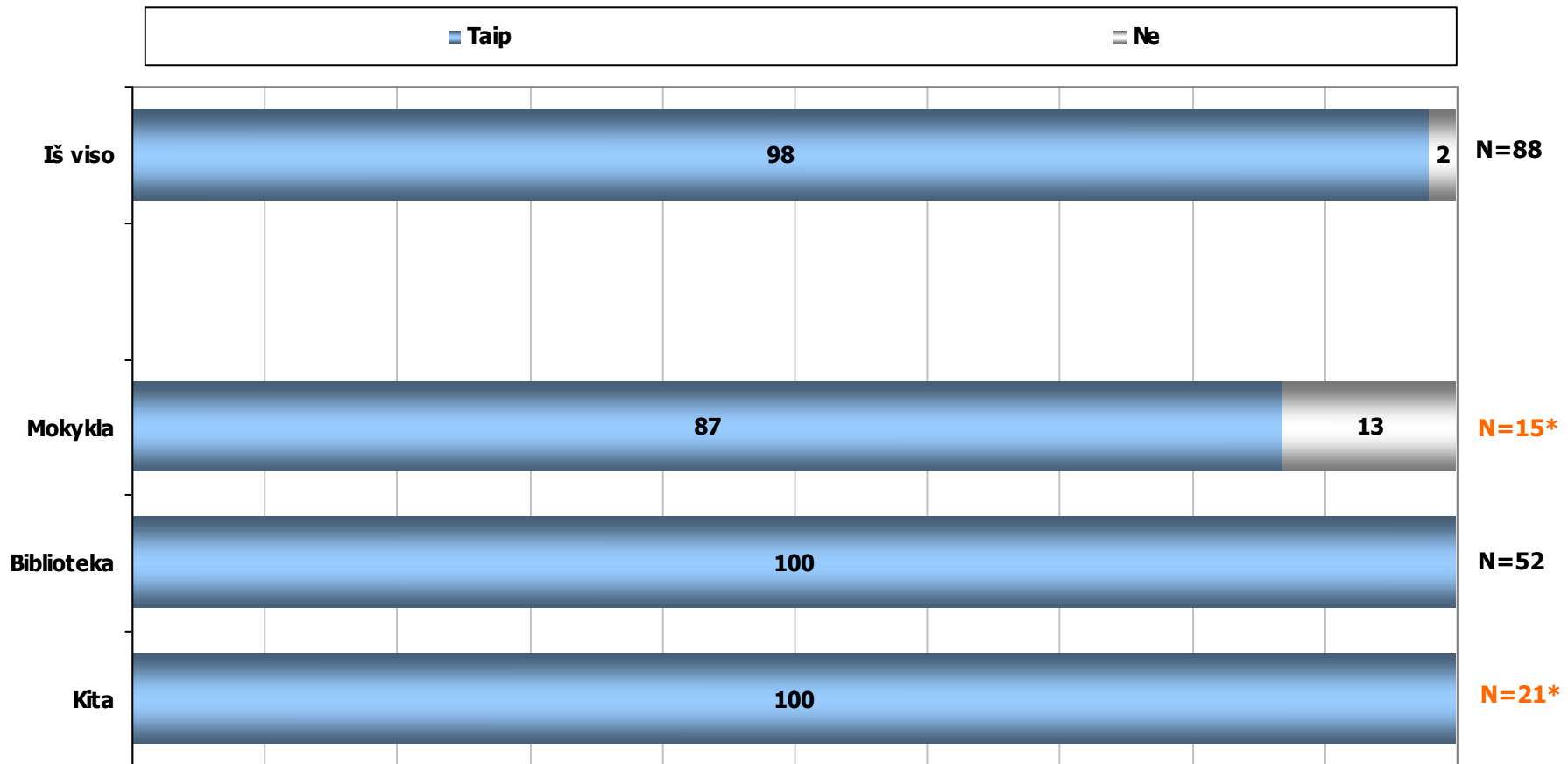
Pavyko sudominti, pritraukti žmones	40%
Pavyko įgyvendinti planus	27%
Įdomios paskaitos, susitikimai su rašytojais	14%
Pavyko įtraukti vaikus	14%
Paskatino darbuotojų kūrybingumą	6%
Proga pasidalinti patirtimi	3%
Skaitymą pavertė šeimos tradicija	1%
Gavo literatūros	1%
Turėjo galimybę dalyvauti	1%

Neigiami komentarai

Galėjo būti aktyvesni	6%
Trūko lėšų	6%
Mano, kad tokia veikla turėtų vykti nuolat	3%
Yra ką patobulinti	1%
Per maža apimtis	1%

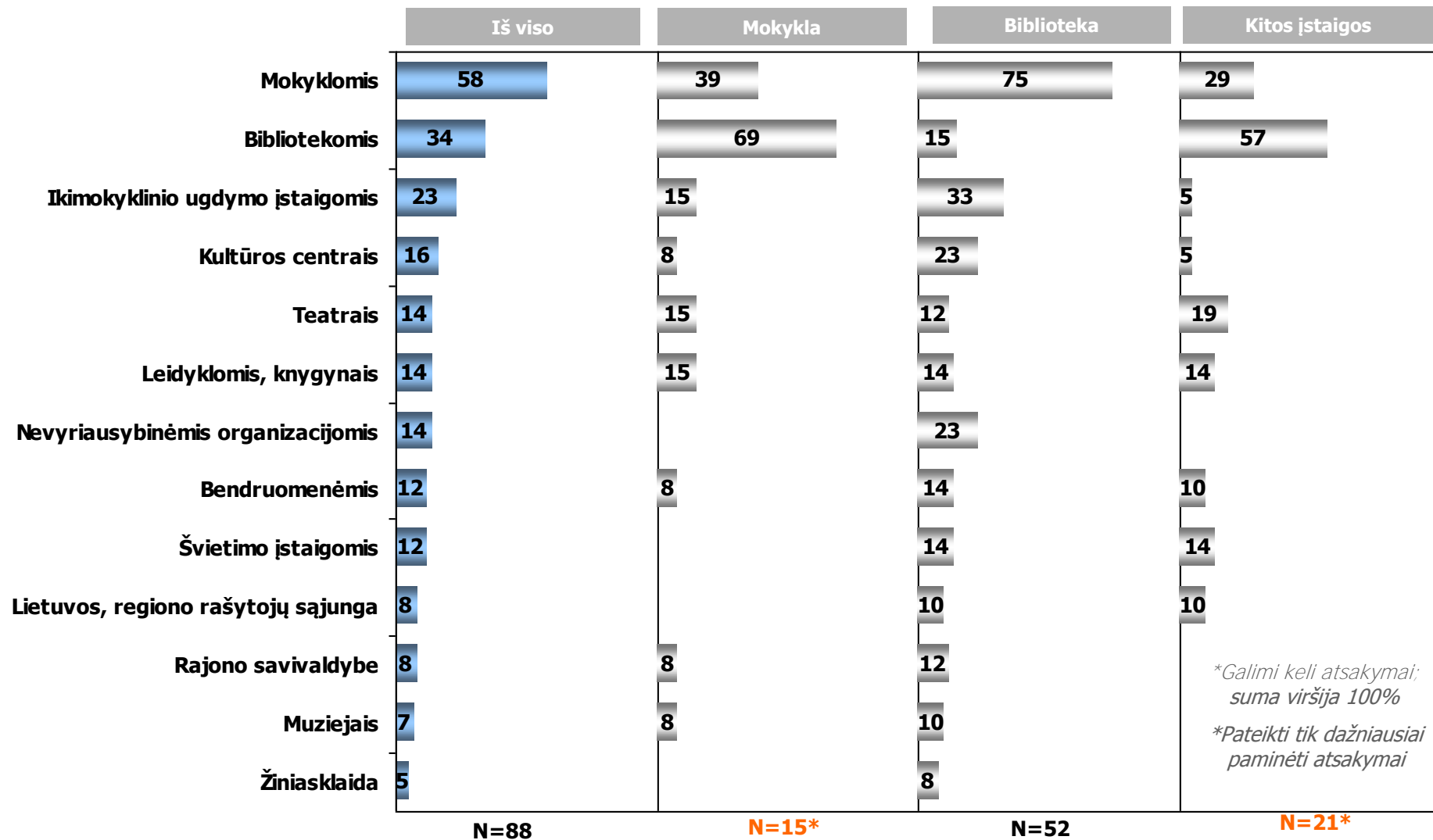
Bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis (%)

Ar įgyvendinant projektus Jūsų įstaiga bendradarbiavo su kitomis įstaigomis?



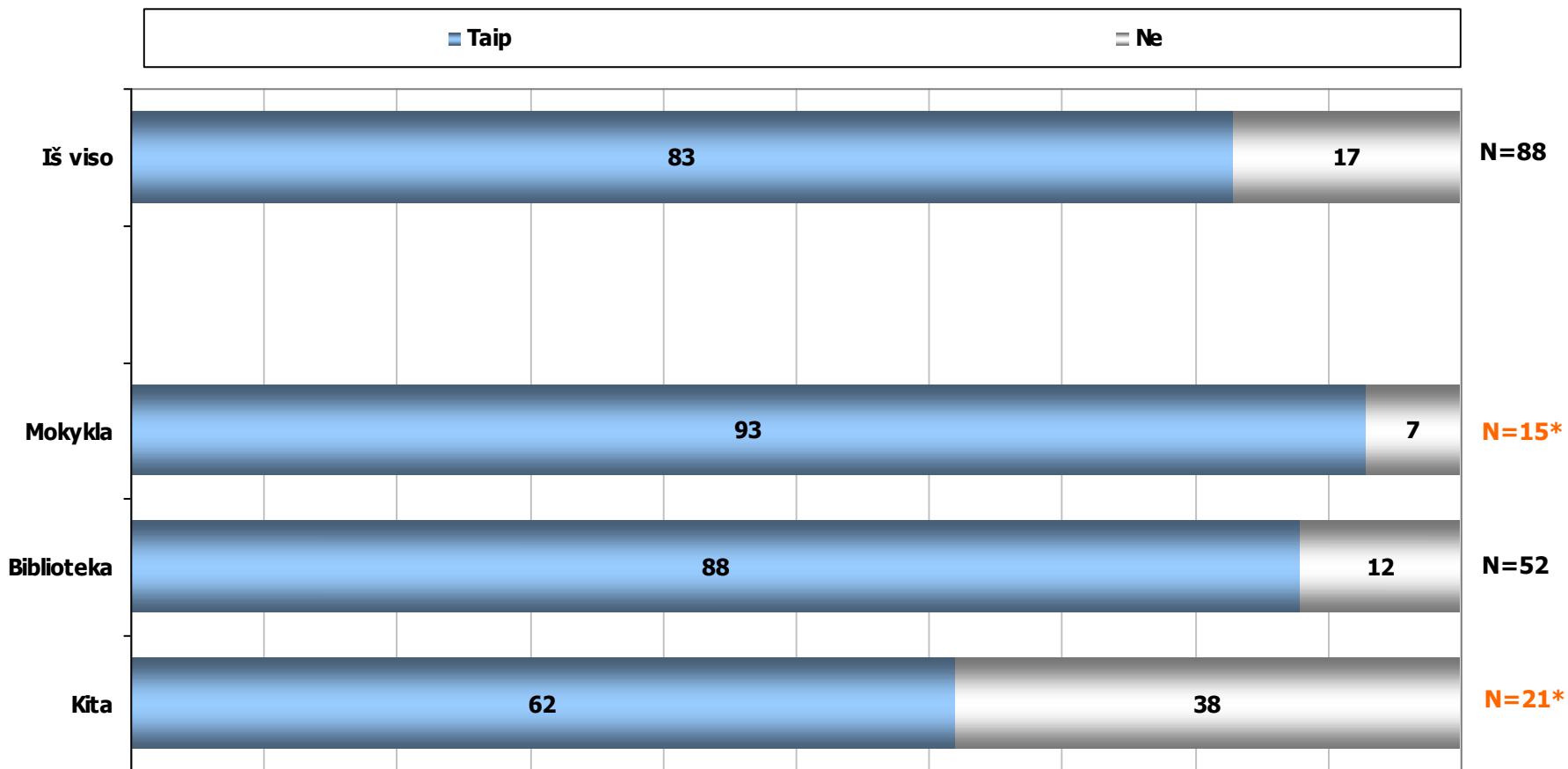
Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis (%)

Su kokiomis institucijomis bendradarbiavote?



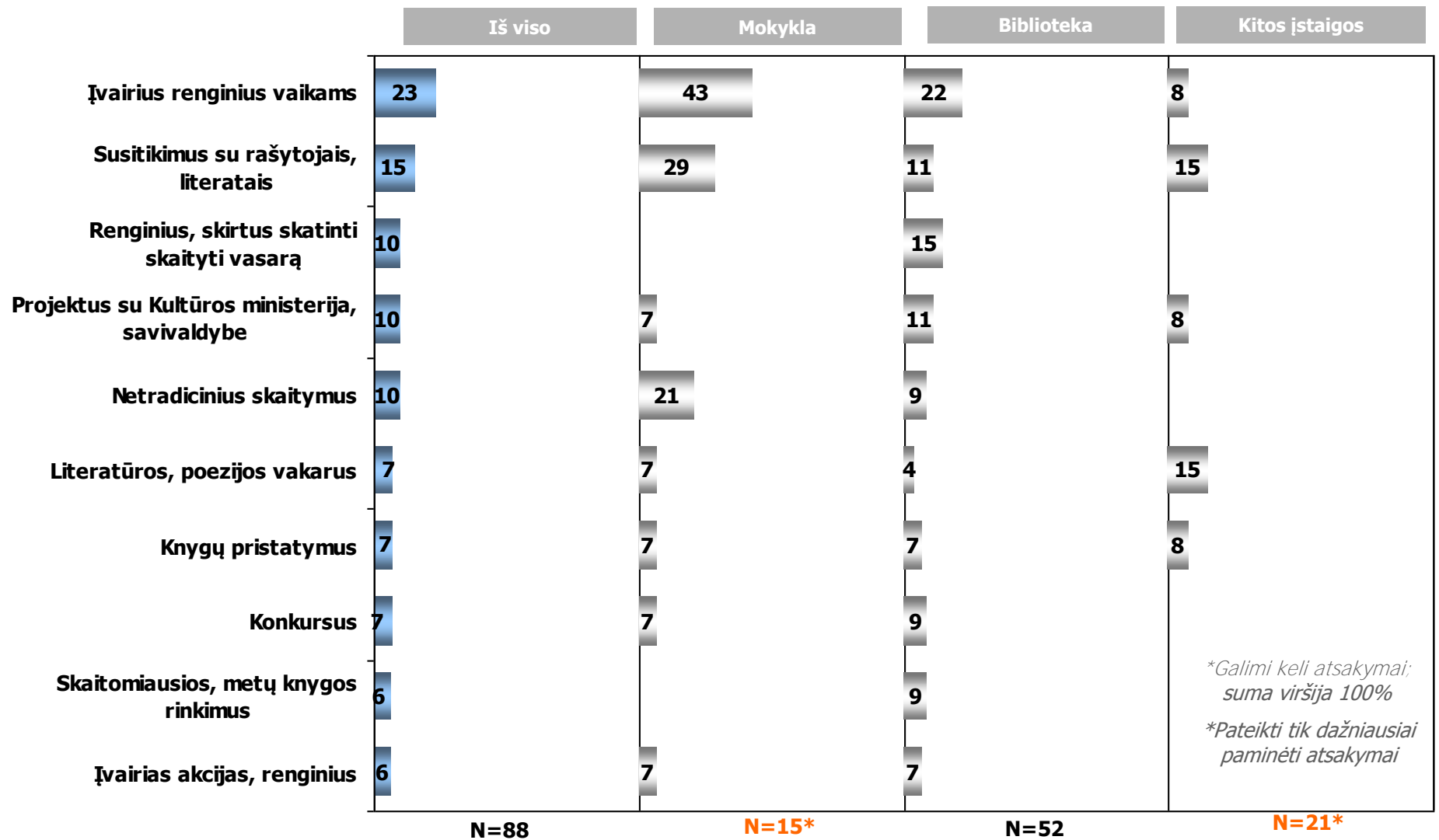
Vėliau savo iniciatyva organizuoti projektai (%)

Ar po Jūsų institucijos iniciuoto projekto/ projektų, kuris buvo finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų, savo iniciatyva dar organizavote projektus, skirtus skaitymui skatinti?



Vėliau savo iniciatyva organizuoti projektai (%)

Kokius projektus skaitymui skatinti organizavote savo iniciatyva po projekto/ projektų, finansuojamo iš valstybės biudžeto lėšų?



Tolesnių projektų neorganizavimo priežastys (%)

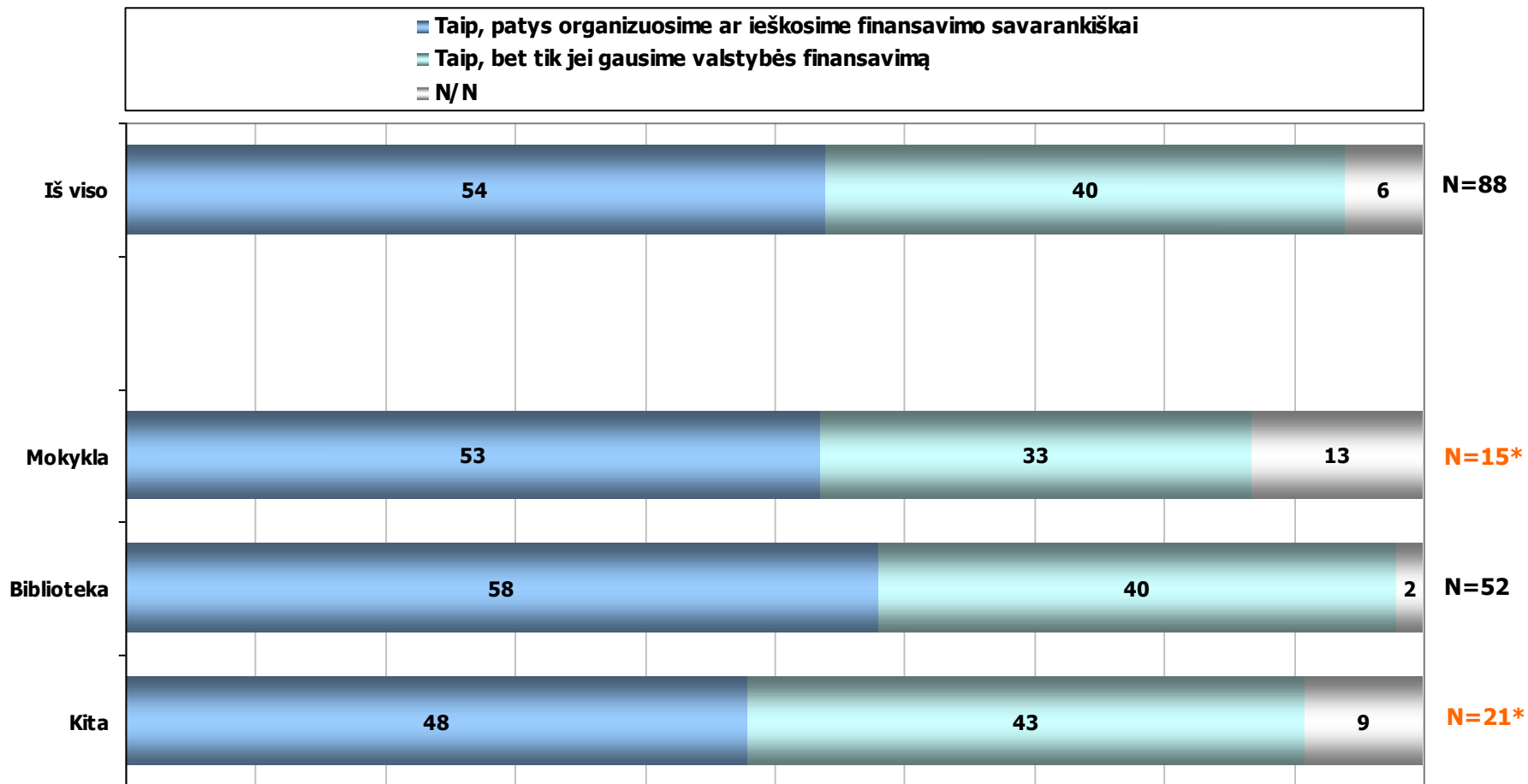
Kodėl po Jūsų institucijos inicijuoto projekto/ projektų, kuris buvo finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų, savo iniciatyva daugiau neorganizavote projektų, skirtų skaitymui skatinti?

N=17*

Lėšų stygius	50%
Per daug tiesioginio darbo	21%
Dalyvauja kituose valstybės finansuojamuose projektuose	21%
Dėl mokyklos reorganizacijos	7%
Pasikeitė įstaigos profilis	7%
Patalpų trūkumas	7%
Mano, kad ir taip daug nuveikė	7%

Ateities planai (%)

Ar planuojate ateityje vykdyti projektus, skirtus skaitymo skatinimui?



Programos priemonių naudojimas (%)

Mokyklos

Kuriomis Skaitymo skatinimo programos priemonėmis Jūs (Jūsų organizacijos/ įstaigos atstovas) pasinaudojote ar dalyvavote?

N=15*



**Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100%*

Programos priemonių naudojimas (%)

Bibliotekos

Kuriomis Skaitymo skatinimo programos priemonėmis Jūs (Jūsų organizacijos/ įstaigos atstovas) pasinaudojote ar dalyvavote?

N=52

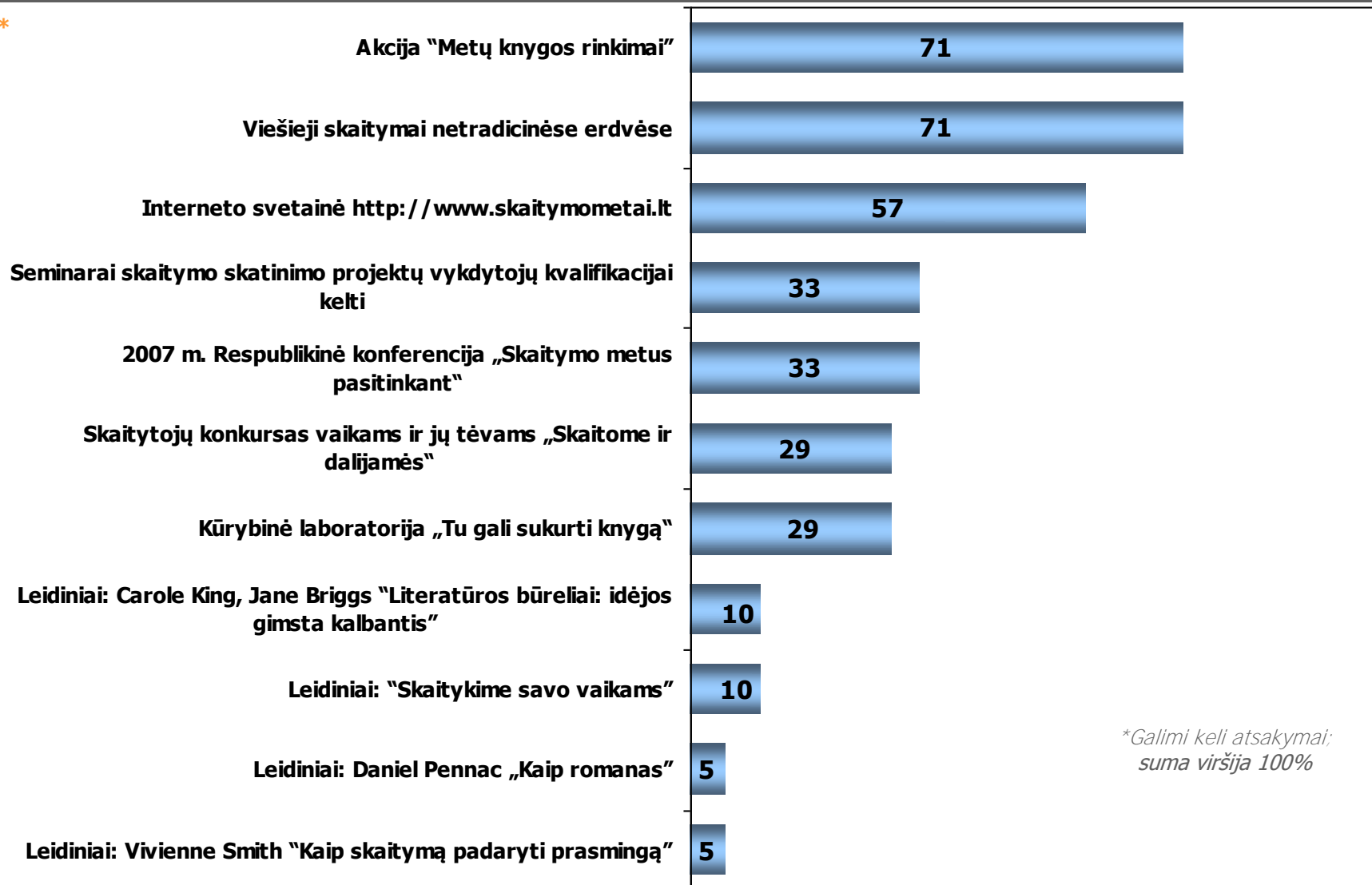


Programos priemonių naudojimas (%)

Kitos įstaigos

Kuriomis Skaitymo skatinimo programos priemonėmis Jūs (Jūsų organizacijos/ įstaigos atstovas) pasinaudojote ar dalyvavote?

N=21*



Programos priemonių efektyvumas (vidurkiaiai)

Mokyklos

Kiek, Jūsų nuomone, Skaitymo skatinimo programos priemonės yra efektyvios?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonė yra visiškai neefektyvi skatinant skaitymą, 10 – labai efektyvi.



Programos priemonių efektyvumas (vidurkiai)

Bibliotekos

Kiek, Jūsų nuomone, Skaitymo skatinimo programos priemonės yra efektyvios?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonė yra visiškai neefektyvi skatinant skaitymą, 10 – labai efektyvi.



Programos priemonių efektyvumas (vidurkiaiai)

Kitos įstaigos

Kiek, Jūsų nuomone, Skaitymo skatinimo programos priemonės yra efektyvios?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonė yra visiškai neefektyvi skatinant skaitymą, 10 – labai efektyvi.

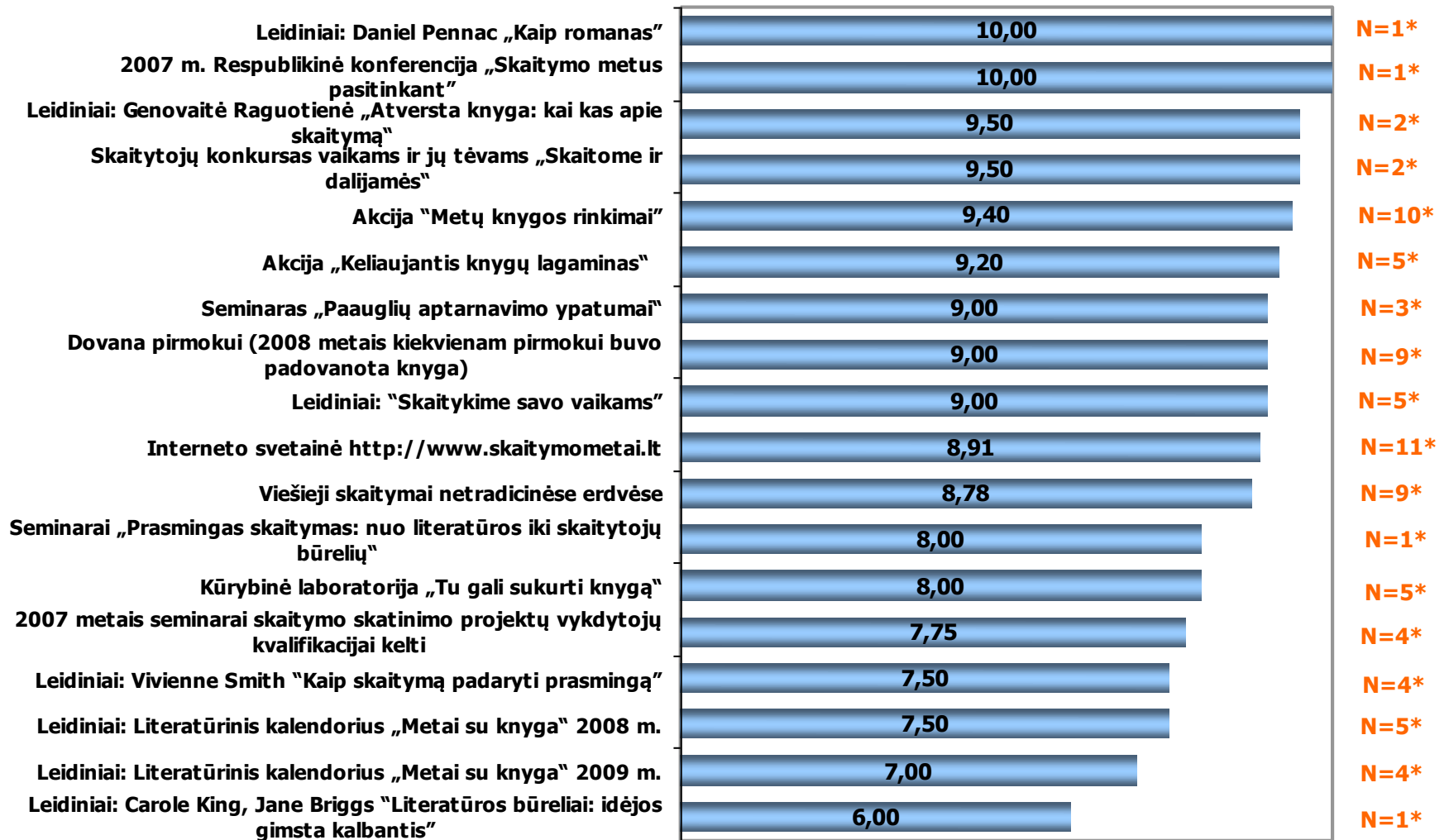


Įtaka skaitymo įpročių formavimui (vidurkiaai)

Mokyklos

Kaip manote, kokią įtaką šios priemonės turi skaitymo įpročių formavimui?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonė yra neturi jokios įtakos, 10 – turi labai didelę įtaką.

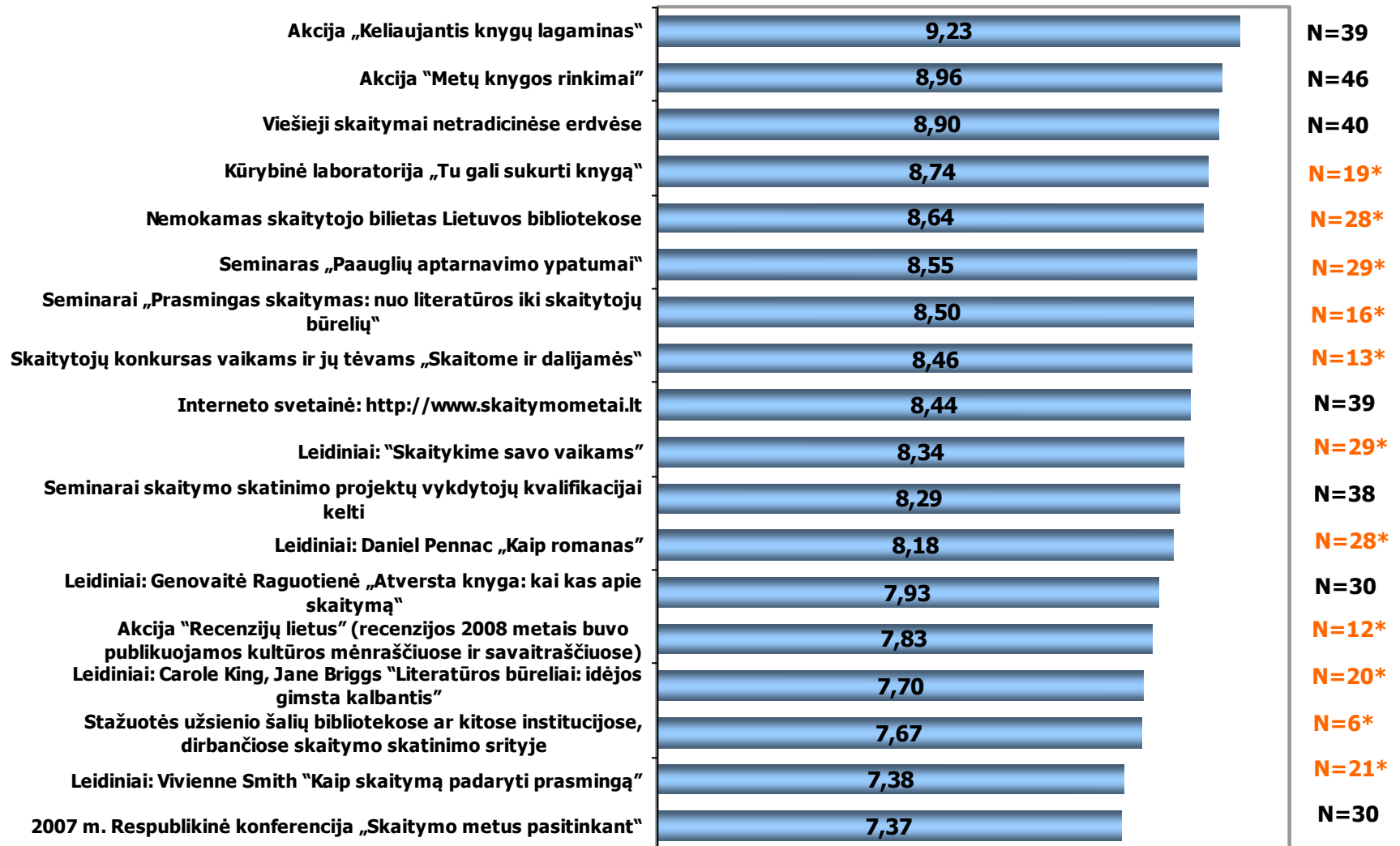


Įtaka skaitymo įpročių formavimui (vidurkiai)

Bibliotekos

Kaip manote, kokią įtaką šios priemonės turi skaitymo įpročių formavimui?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonė yra neturi jokios įtakos, 10 – turi labai didelę įtaką.



Įtaka skaitymo įpročių formavimui (vidurkiaai)

Kitos įstaigos

Kaip manote, kokią įtaką šios priemonės turi skaitymo įpročių formavimui?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonė yra neturi jokios įtakos, 10 – turi labai didelę įtaką.

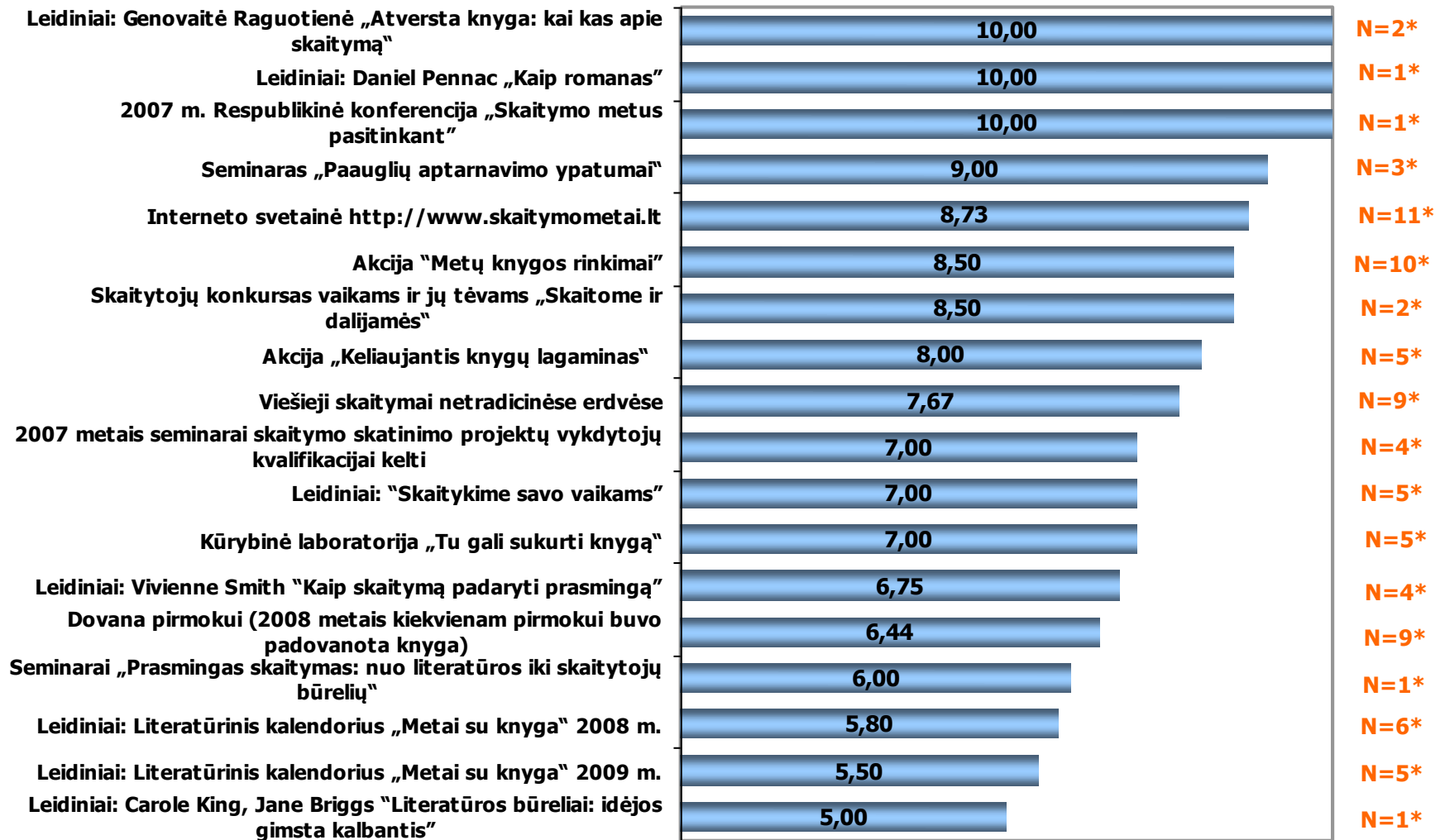


Poveikio trukmė (vidurkiaiai)

Mokyklos

Įvertinkite, kokia žemiau pateiktų skaitymo skatinimo priemonių poveikio trukmė?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonės rezultatai yra trumpalaikiai, 10 – rezultatai yra ilgalaikiai.

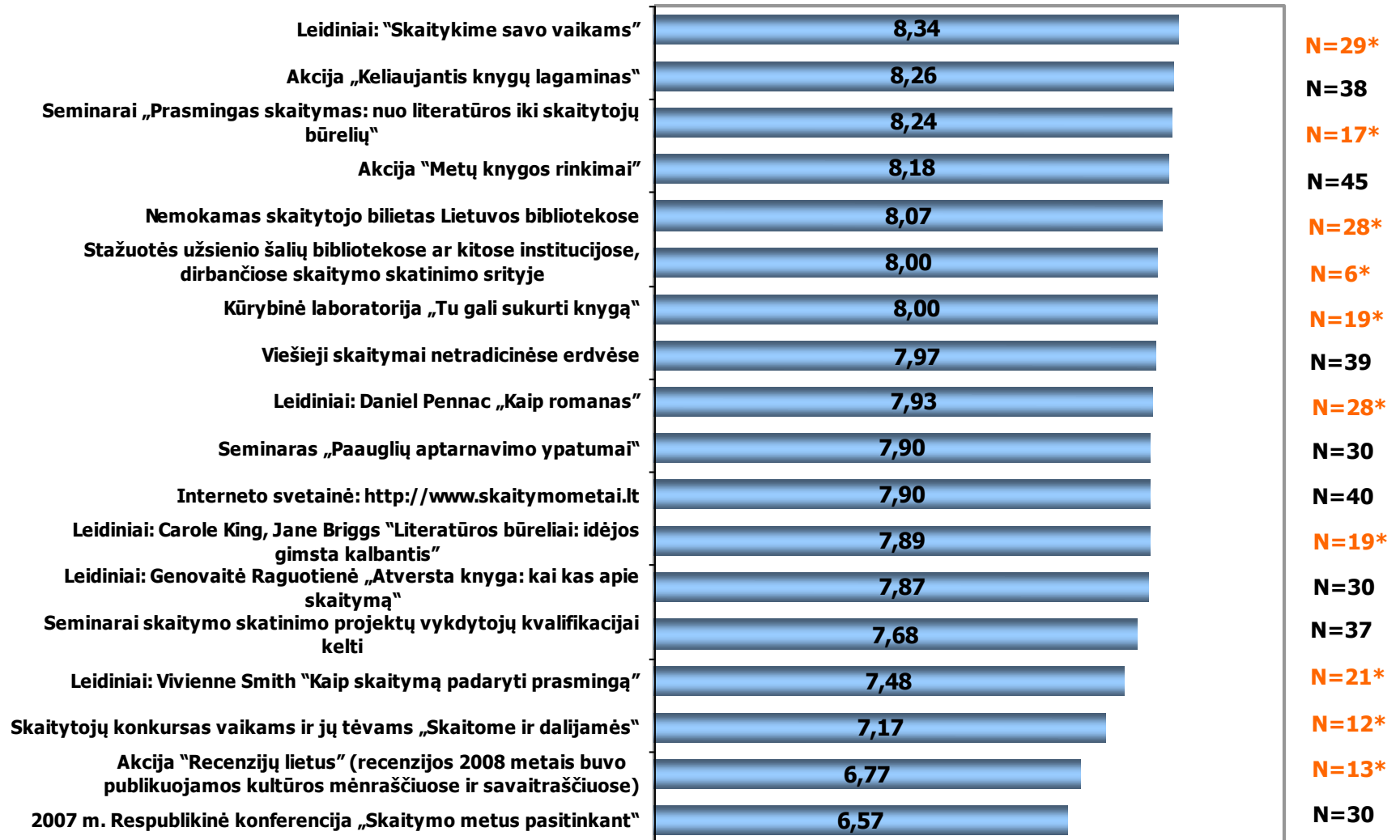


Poveikio trukmė (vidurkiaai)

Bibliotekos

Įvertinkite, kokia žemiau pateiktų skaitymo skatinimo priemonių poveikio trukmė?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonės rezultatai yra trumpalaikiai, 10 – rezultatai yra ilgalaikiai.

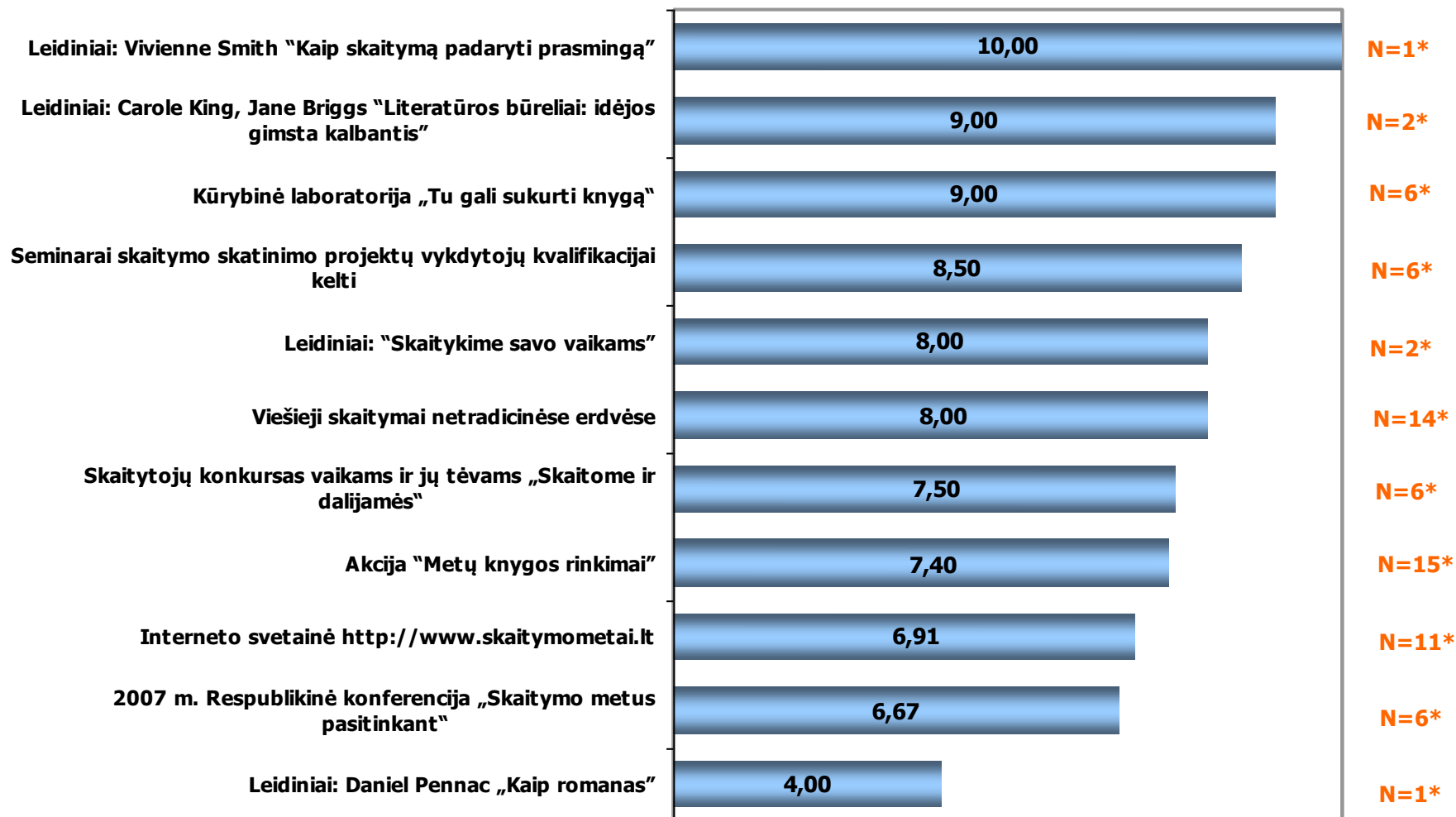


Poveikio trukmė (vidurkiaai)

Kitos įstaigos

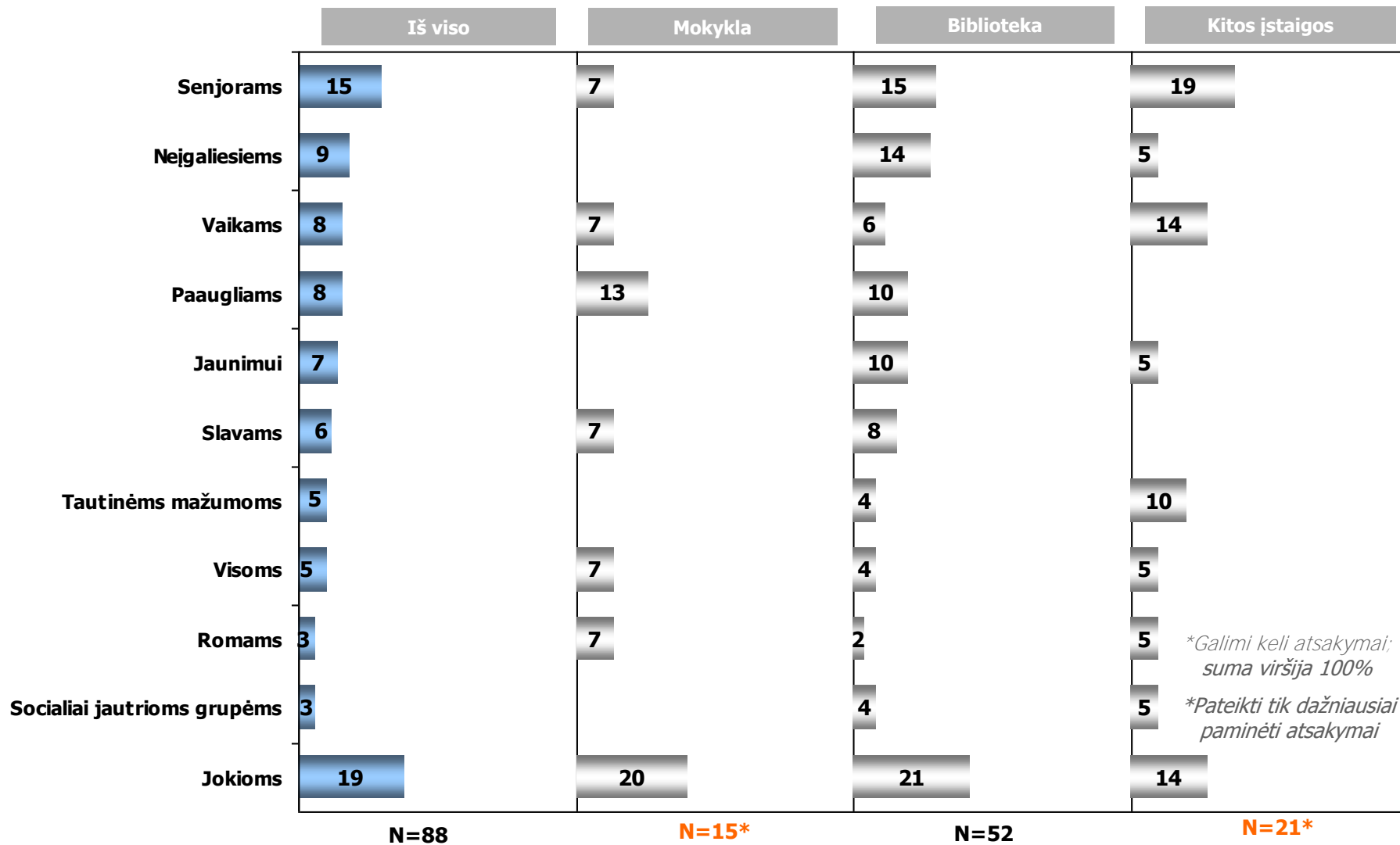
Įvertinkite, kokia žemiau pateiktų skaitymo skatinimo priemonių poveikio trukmė?

Vertinama 10 balų skale, kur 1 reiškia, jog priemonės rezultatai yra trumpalaikiai, 10 – rezultatai yra ilgalaikiai.



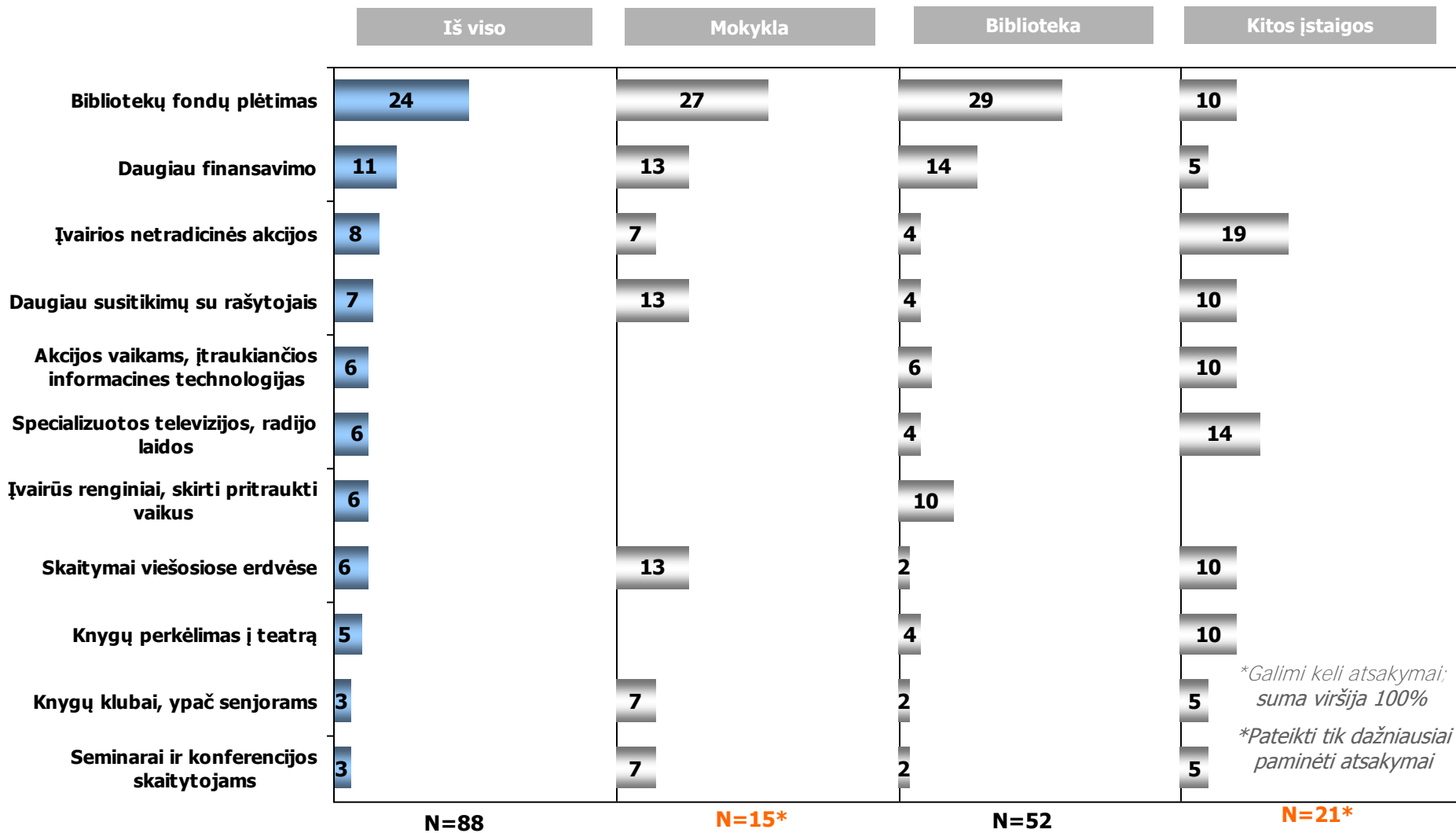
Renginių atskiroms grupėms trūkumas (%)

Kokioms socialinėms grupėms ir tautybių atstovams skirtų skaitymo skatinimo priemonių labiausiai pasigedote?



Siūlomos priemonės (%)

Kaip manote, kokios dar priemonės skaitymui skatinti (be Jūsų inicijuotų projektų ir aptartų Priemonių) galėtų būti organizuojamos/daromos ateityje, siekiant ugdyti skaitymo įgūdžius visuomenėje?





apibendrinimas

Apibendrinimas

Bendras vertinimas

- Didžioji dauguma (84 proc.) tyrimo **dalyvių Kultūros** ministerijos 2006 metais **pradėtą** ir 2011 metais **besibaigiančią** Skaitymo skatinimo **programą** vertina teigiamai: 42 proc. labai teigiamai, 42 proc. teigiamai, 11 proc. **išreiškė neutralią poziciją**. Dar 4 proc. **išreiškė neigiamą poziciją**; 3 proc. **programą** vertina neigiamai, 1 proc. labai neigiamai.
- **Dažniausiai** teigiamai programa vertinama **dėl** aktyvios veiklos skatinat **skaitymą** bei **šviečiant žmones** (34 proc.), poreikio skatinti **jaunimą** skaityti (19 proc.), skaitymo svarbos apskritai (14 proc.) bei **praplėstų resursų** (11 proc.).
- Neigiamai **vertinančių programą dažniausiai paminėtos priežastys** – **abejonės lėšų** panaudojimo efektyvumu bei nepakankamas finansavimas (po 6 proc.).

Vykdytų projektų vertinimas

- 97 proc. yra patenkinti savo institucijos vykdyto projekto/ **projektų sėkme** (41 proc. **visiškai** patenkinti, 56 proc. **greičiau** patenkinti). 3 proc. **išreiškė neigiamą poziciją** (2 proc. **greičiau** nepatenkinti, 1 proc. **visiškai** nepatenkinti).
- Pasitenkinimas vykdytu projektu **dažniausiai grindžiamas sėkme**, siekiant sudominti, pritraukti **žmones** (40 proc.), **įgyvendintais planais** (27 proc.), **įdomiomis paskaitomis, susitikimais su rašytojais** bei **vaikų įtraukimu** (po 14 proc.).
- Negatyvius vertinimus **dažniausiai lėmė** savo institucijos iniciatyvos **trūkumo** suvokimas (“galėjom būti **aktyvesni**”) bei **lėšų stygius** (po 6 proc.).

Apibendrinimas

- **Didžioji** dauguma (98 proc.) **įstaigų, vykdančių** Skaitymo programos projektus, bendradarbiavo su kitomis institucijomis. **Dažniausiai** bendradarbiauta su mokyklomis (58 proc.), bibliotekomis (34 proc.) bei ikimokyklinio ugdymo **įstaigomis** (23 proc.).
- 83 proc. **įstaigų** po **inicijuotų projektų**, kurie buvo finansuojami **iš valstybės biudžeto**, organizavo projektus skaitymui skatinti savo iniciatyva.
 - **Dažniausiai** vykdyti **įvairūs** renginiai vaikams (23 proc.), susitikimai su **rašytojais**, literatais (15 proc.), renginiai, skirti skatinti skaityti **vasarą**, projektai su **Kultūros** ministerija, savivaldybe bei netradiciniai skaitymai (po 10 proc.).
 - Savo iniciatyva daugiau **projektų neorganizavusių įstaigų** atstovai **dažniausiai įvardino lėšų stygių** (7 respondentai), per daug tiesioginio darbo bei **dalyvavimą** kitose **valstybės** finansuojamuosiuose projektuose (po 3 respondentus)
- 94 proc. tyrimo **dalyvių** ir ateityje planuoja organizuoti skaitymo skatinimo projektus: 54 proc. **teigė** finansavimo **ieškosiantys savarankiškai**, 40 proc. tokia veikla **užsiims** tik jei gaus **valstybės finansavimą**.

Apibendrinimas

Skaitymo skatinimo programų vertinimas

- Dažniausiai naudotos skaitymo skatinimo priemonės - skaitymo metų interneto svetainė (80 proc. mokyklos, 79 proc. bibliotekos, 57 proc. kitos įstaigos), akcija "Metų knygos rinkimai" (67 proc. mokyklos, 89 proc. bibliotekos, 71 proc. kitos įstaigos) bei viešieji skaitymai netradicinėse erdvėse (60 proc. mokyklos, 79 proc. bibliotekos, 71 proc. kitos įstaigos).
- Dažniausiai pasigendama skaitymo skatinimo priemonių skirtų senjorams (15 proc.), neįgaliesiems (9 proc.), vaikams bei paaugliams (po 8 proc.).
- Dažniausiai siūlomos papildomos priemonės skaitymui skatinti – bibliotekų fondų plėtimas (24 proc.), didesnis finansavimas (11 proc.) bei įvairios netradicinės akcijos (8 proc.).